

HEINOLA

Vattenfall Verkko Oy:n voimajohtolinja välillä Vierumäki – Heinola K. As.

Muinaisjännösinventointi

Timo Sepänmaa

**Lahden kaupunginmuseo
Päijät-Hämeen maakuntamuseo
2003**

Rahoitus

Vattenfall Verkko Oy.

Sisällys:	sivu
Johdanto	3
Tuloksista	3
Kohteiden kuvaukset	
- Ala-Musteri	4
- Pumppuasema	5
Liitteet:	
voimajohdon suunniteltu linjaus	I (A3)
peruskarttaote	II
kuvatestit	III
pinnakkaiset diakuvista	IV

(kansikuva: LHM kuva-arkisto 33258 - Ala-Musterin asumuspainanne, kuvattu pohjoiseen, kuvaaja: Timo Sepänmaa)

Johdanto

Vattenfall Verkko Oy tilasi vuonna 2003 Lahden kaupunginmuseolta arkeologisen selvityksen suunnitellut 110 kV:n voimajohdon linjaukselle, välillä Vierumäki – Heinola k.as. (ks. liite). Linjan pituus on noin 7,8 km. Maastotyöt tehtiin 3.7.2003 – työn teki Timo Sepänmaa.

Alueella ei ennen inventointia tunnettu kiinteitä muinaisjäänköksiä. Yksi kivikautinen hajalöytö – KM 22937 tasatalta – on löytynyt läheltä suunniteltua linjaa. (Koordinaatit: Pk 3112 08, x 6781 03, y 3444 87, z 115 – 120.) Paikkaa ei tarkastettu tämän inventoinnin yhteydessä – tietävästi kukaan arkeologi ei paikkaa ole tarkastanut.

Suunnitellun linjan alueella (noin 100 m molempiin suuntiin) tarkastettiin muinaisjäänkösten kannalta potentiaalisilta vaikuttavat alueet. Esim. suoalueilla ja korkeilla mäki-alueilla ei inventoitu, sillä muinaisjäänkösten löytyminen tällaisilta alueilta on erittäin epätodennäköistä.

Tuloksista

Aivan suunnitellulta linjalta ei muinaisjäänköksiä löytynyt. Linjan läheisyydestä löytyi kuitenkin kaksi selvää muinaisjäänköstä: kivikautinen asuinpaikka n. 200 m linjasta pohjoiseen (kohde A) ja hiilimiilu n. 50 m pohjoiseen (kohde B). Näitä voimalinjan rakentaminen, olettaen että se tullaan toteuttamaan suunnitellun linjauksen mukaisesti, tuskin uhkaa. Asuinpaikka ja siihen liittyvä asumuspainanne on monella tavalla mielenkiintoinen ja arvokas – se mm. lienee jo alun perin sijainnut varsin pienen lammen rannalla, paikka on lisäksi varsin ehjänä säilynyt. Hiilimiilu taas lienee historialliselta ajalta eikä inventoijan näkemyksen mukaan ole muinaisjäänköksenä erityisen arvokas. Muinaisjäänkösten rauhoituksesta ja suojelusta päättää kuitenkin Museovirasto – ei yksittäinen inventoija.

Lahdessa 13.10.2003

Timo Sepänmaa
arkeologi / apulaistutkija
Lahden kaupunginmuseo
arkeologian yksikkö

Kohteiden kuvaukset

A: HEINOLA, JYRÄNKÖ, MYLLYKYLÄ, ALA-MUSTERI

Ajoitus: kivistinen
Laji: asuinpaikka / asumuspainanne

Luokka (inventoijan ehdotus): II

Kartta: 3112 08 HEINOLA
x: 6782 40 y: 3446 26 z: 104 ±1 m

Tutkijat: Sepänmaa Timo 7/2003 inventointi

Löydöt: KM 33990:1, 3 kpl, 0,5 g, saviastianpaloja, siruja.
:2, 2 kpl, < 0,1 g, palanutta luuta, siruja.

Kuvat: LHM 33258 – 60 (diakuvia)

Maanomistus:
kunta – kylä – tila – talo: 11140600340004
Maanomistaja:
Osoite:

Sijainti: Paikka sijaitsee Heinolan kirkosta 6,4 km etelälounaaseen, Myllykylän peltoalueiden itäpuolella, Ala-Musteri –nimisen lammen lounaisrannalla, pumppuasemasta n. 120 m pohjoisluoteeseen.

Huomiot: Sepänmaa 2003:

Harjun lakialueen eteläosan kaakkoislaidalla on soikea painanne, n. 3 x 5 m, syvyys n. 0,5 m. Painanteen keskelle tehdystä koekuopasta löytyi muutama siru keramiikkaa ja palanutta luuta. Kuopassa oli havaittavissa selvä likamaakerros n. 5 – 20 cm:n syvyydellä. Aivan ilmeisesti kyseessä on asumuspainanne. Painanteen pohjoisosa on peitetty havuilla – liittyen alueella tehtyyn metsänharvennukseen.

Itse painanne aivan lähiympäristöineen on ehjä. Vierestä (länsipuolelta) tosin kulkee metsäkoneen jäljet, sillä paikalla on hiljattain tehty harvennushakkuita.

Potentiaalista asuinpaikka-aluetta on laajemminkin, varsinkin em. harjun tasaisella laella. Muutamista alueelle tehdystä koekuopista ei kuitenkaan tullut muita muinaisjäännöistä osoittavia löytöjä.

Painannetta ei saisi päästää tuhoutumaan ilman tutkimuksia – olisi selvitettävä, onko paikalla rakennuspaineita!

Kartta: merkintä A

B: HEINOLA, JYRÄNKÖ, MYLLYKYLÄ, PUMPPUASEMA

Hj. vk. 1000000615

Ajoitus: historiallinen
Laji: hiilimiilu

Luokka (inventoijan ehdotus): II tai III

Kartta: 3112 08 HEINOLA
x: 6782 28 y: 3446 31 z: 103

Tutkijat: Sepänmaa Timo 7/2003 inventointi

Kuvat: LHM 33261 (diakuva)

Sijainti: Paikka sijaitsee Heinolan kirkosta 6,5 km etelälounaaseen, Myllykylän peltoalueiden itäpuolella, Ala-Musteri -nimisen lammen eteläpuolella, pumppuasemasta n. 20 m itään, harjun laella.

Huomiot: Sepänmaa 2003:

Harjun laella on pyöreä, halkaisijaltaan noin 2,5 m, syvyydeltään puolisen metriä kokoinen hiilimiilu. Vaikuttaa ehjältä.

Kartta: merkintä B

Heinola
Voimalinjanhanke välillä Vierumäki – Heinola k.as.
 - muinaisjäännösten inventointi
 Timo Sepänmaa 2003

Voimajohdon suunniteltu linjaus
 mk 1:20 000

Liite I

VATTENFALL VERKKO OY		
HEINOLA-VIERUMÄKI		
Suun.	Hyv.	Piir.
Piir.nro		Työ
Suunnitelma:		
Suun.pvm:		
Tark.pvm:		
Tulostuspvm:		02.12.2002
Mittakaava:		1:20000
Karttalehti:		

Heinola – voimajohtolinjahanke välillä Vierumäki – Heinola
- muinaisjäännösten inventointi v. 2003

Kuvatekstit

Diakuvat

Kuvaaja: Timo Sepänmaa

Lahden kaupunginmuseon kuva-arkisto n:ot 33258 - 33261

* Kuvaussuunta ilmoittaa suunnan jota kohti kuva on otettu.

n:o	pvm	suun- ta *	kohde	aihe
33258	3.7.	N	Ala-Musteri	Asumuspainanne kivikautisella asuinpaikalla. Löydöt kuvassa näkyvän lapion kohdalle tehdystä koekuopasta.
33259	3.7.	E	Ala-Musteri	Asumuspainanne kivikautisella asuinpaikalla. Löydöt kuvassa näkyvän lapion kohdalle tehdystä koekuopasta.
33260	3.7.	SSE	Ala-Musteri	Asumuspainanne kivikautisella asuinpaikalla. Löydöt kuvassa näkyvän lapion kohdalle tehdystä koekuopasta.
33261	3.7.	W	Pumppu- asema	Hiilimiilu. Taustalla pumppuasema. Lapio kuopan keskellä. (Epäterävä kuva.)

Heinola – voimajohtolinjahanke välillä Vierumäki – Heinola
- muinaisjäännösten inventointi v. 2003
Pinnakkaisvedokset diakuvista

Kuvaaja: Timo Sepänmaa

Lahden kaupunginmuseon kuva-arkisto n:ot 33258 - 33261

33258

33259

33260

33261